

W książce przedstawiono rolę i znaczenie instytucji w społecznym procesie gospodarowania. Czytelnik znajdzie w publikacji m.in.:

- przegląd podstawowych nurtów ekonomii instytucjonalnej w odniesieniu do sposobu wyjaśniania relacji instytucji i gospodarki,
- omówienie mechanizmów zmian instytucjonalnych, służących wzrostowi efektywności adaptacyjnej systemu instytucjonalnego,
- zagadnienia związane z decydującą rolą praw własności, kontraktów i kosztów transakcyjnych w systemie instytucjonalnym,
- temat funkcjonowania struktur zarządczych, instytucji rynku pracy i rynku finansowego w ich komplementarno-substytucyjnym uwarunkowaniu,
- propozycje omawiania zagadnień instytucjonalnych w ramach podstawowego kursu teorii ekonomii poprzez sposoby prezentacji wybranych modeli makro- i mikroekonomicznych.

Książka adresowana jest do pracowników naukowych zajmujących się naukami ekonomicznymi i społecznymi oraz studentów uczelni ekonomicznych.

Zbigniew Staniek

doktor habilitowany nauk ekonomicznych, profesor Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie (wcześniej profesor Szkoły Głównej Handlowej). Od lat prowadzi wykłady z zakresu ekonomii instytucjonalnej. Jego zainteresowania naukowe dotyczą teorii ekonomii, ekonomii instytucjonalnej i funkcjonowania rynków.

prof. dr hab. Stanisław Rudolf:

Brakowało w Polsce pracy, która w sposób kompleksowy przedstawi ekonomię instytucjonalną, w tym głównie nową ekonomię instytucjonalną. Dodatkowym walorem pracy, w której dominują ujęcia teoretyczno-metodologiczne, jest częste nawiązywanie do polskiej rzeczywistości (...). Praca napisana została przystępnym językiem. Nawet bardzo trudne kwestie przedstawione zostały w sposób klarowny, stąd ich zrozumienie nie napotyka na większe trudności. W pracy prawidłowo wykorzystano bogatą literaturę przedmiotu, obejmującą ponad 250 pozycji, głównie zagranicznych.

Spis treści:

Wstęp

Rozdział 1. Geneza i zróżnicowanie ekonomii instytucjonalnej

- 1.1. Podstawowe koncepcje człowieka gospodarującego
- 1.2. Instytucjonalizm amerykański
- 1.3. Zróżnicowanie nowej ekonomii instytucjonalnej

Rozdział 2. Istota i typy instytucji. Systemy instytucjonalne

- 2.1. Pojęcie instytucji i różnice terminologiczne
- 2.2. Instytucje formalne
- 2.3. Instytucje nieformalne – kapitał społeczny
- 2.4. Instytucje-organizacje
- 2.5. Systemy instytucjonalne i ich zróżnicowanie

Rozdział 3. Efektywność systemu instytucjonalnego

- 3.1. Kontrowersje wokół terminu „efektywność ekonomiczna”
- 3.2. Efektywność adaptacyjna systemu instytucjonalnego
- 3.3. Wskaźniki jakości instytucji
- 3.4. Potencjał instytucjonalny i jego mierzenie

Rozdział 4. Równowaga instytucjonalna

- 4.1. Równowaga gospodarcza a równowaga instytucjonalna
- 4.2. Istota i cechy równowagi instytucjonalnej
 - 4.2.1. Relacje instytucjonalne
 - 4.2.2. Stabilność polityczna a sprzeczności interesów
 - 4.2.3. Równowaga oczekiwań
 - 4.2.4. Zależność od ścieżki (path dependence)
 - 4.2.5. Akceptacja nierówności społecznych
- 4.3. Dialektyka interesu publicznego i prywatnego

Rozdział 5. Prawa własności jako podstawowa instytucja formalna

- 5.1. Stanowienie wiązek praw własności
- 5.2. Transfery praw własności (prywatyzacja)
 - 5.2.1. Po co prywatyzować
 - 5.2.2. Jak prywatyzować
 - 5.2.3. Dla kogo prywatyzować
 - 5.2.4. Kiedy i gdzie prywatyzować
- 5.3. Ochrona praw własności
- 5.4. System nadzoru korporacyjno-właścicielskiego

Rozdział 6. Rola kontraktów i kosztów transakcyjnych

- 6.1. Kontrakty, transakcje jako instytucje formalne
 - 6.1.1. Kontrakty w relacji pryncypał – agent
- 6.2. Istota i rodzaje kosztów transakcyjnych
- 6.3. Koszty transakcyjne a prawa własności
- 6.4. Koszty a kontrakty
- 6.5. Koszty poszukiwania alternatyw (koszty informacyjne)
- 6.6. Koszty zachowań oportunistycznych
- 6.7. Koszty mierzenia
- 6.8. Koszty rozliczeń i pośrednictwa finansowego

Rozdział 7. Struktury zarządcze: przedsiębiorstwo, rynki, sieci, państwo – regulacja a deregulacja

- 7.1. Przedsiębiorstwo jako instytucja-organizacja
- 7.2. Rynki jako instytucje-organizacje
 - 7.2.1. Rynek usług zdrowotnych
- 7.3. Sieci jako instytucje-organizacje
- 7.4. Państwo jako instytucja-organizacja
 - 7.4.1. Good Governance – dobre rządzenie
 - 7.4.2. Regulacja – instytucja formalna
 - 7.4.2.1. Regulacje w interesie publicznym
 - 7.4.2.2. Regulacja w interesie prywatnym

Rozdział 8. System instytucjonalny rynku pracy

- 8.1. Instytucje-organizacje i polityka rynku pracy
- 8.2. Instytucje formalne – prawo pracy
 - 8.2.1. Ochrona zatrudnienia (EPL)
 - 8.2.2. Nowe formy pracy
- 8.3. Obszary regulacji i deregulacji rynku pracy
 - 8.3.1. Obciążenia fiskalne pracy
 - 8.3.2. System negocjacji społecznych – układy zbiorowe pracy
 - 8.3.2.1. Układy zbiorowe pracy
 - 8.3.3. Płaca minimalna
- 8.4. Podział i nierówności społeczne
- 8.5. Zabezpieczenie społeczne a rynek pracy

Rozdział 9. System instytucjonalny rynku finansowego

- 9.1. Rynki finansowe
- 9.2. Instytucje pośrednictwa finansowego i ich funkcje
- 9.3. Instytucjonalne uwarunkowania kryzysów finansowych – kryzys subprime
- 9.4. Stabilność finansowa

Rozdział 10. Ekonomia instytucjonalna a ekonomia głównego nurtu

- 10.1. Ekonomia instytucjonalna a ekonomia głównego nurtu
- 10.2. Instytucje a modele ekonomiczne
 - 10.2.1. Instytucje a wybrane modele makroekonomiczne
 - 10.2.1.1. Instytucje a rozwój i wzrost
 - 10.2.1.2. Instytucje a modele AD-AS i IS-LM-BP
 - 10.2.1.3. Instytucje a krzywa Phillipsa
 - 10.2.2. Instytucje a wybrane modele mikroekonomiczne
 - 10.2.2.1. Teoremat Coase'a
 - 10.2.2.2. Instytucje a rosnące korzyści skali i dostarczanie dóbr publicznych

Zakończenie

Literatura

Spis rysunków